

Совединин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

220. зэtti 11
кеннер.
Күрүнеге
август 1-ге ч
лынга четчи

СОЦИАЛИЗМНИН БОЛГАШ КОММУНИЗМНИН УЛУГ ХЕРЭЭНИН ЧАА-ЧАА ТИЙЛЭГЭЗИ ДЭЭШ

(Төмүрү, Эгези 1-ги арымда).

Минск, Свердловск, Иркутск, Братск, Омск хоорайларын, бистин чоразынысы бүгү хоорайларын болгаш суурларын чурттагычтарына басты санында-ла найыралчы болгаш шынчы сеткил-биле уткуп, хүлээп ап турганы дээш ил-биле өөрүп чет-тирилешкенин база илергейлеш тур мен. Силерге чоруп турган үеистин дүргүзүндө көргөніс болгаш билгенис бүгү-ле чүдүр бистин сагыш-сеткилдерин каянда-ла ардып чытпас.

Шынчы найыралдын ол сагыш-болгашын ийи талаан болуп турар дээрин база дагын чугаалаарын күлө-лүр мен, ыңчангай Совет Эвилелинин найыралчы улустарына бүгү югослав улустардан, акы-дунманын байырын, силерин чуртунан улам ийи чечкендик, коммунизмдин тийлешкенин оруунга чээ-чээ чедипкинерил болуп деп эң акы күзөткүшкүлери дамчыларынга бо таварылганы ажыглап тур мен.

Совет Эвилелинин Коммунисттик партиязынын удурутугу-биле силерин ажыкчы чоннарынын чуртун тургузушкунуна болгаш хөгжүдөөнү боттадырган улу чедипкинерил-биле Совет Эвилелинге чоруп турган эң доок танымар арга-лы болдугус.

Силерин чуртундагы дөртөн беш чылдар мурунда чурттап турганын, эртен дайыннын мурунда-да, а оон соода кал-даа улаа манча чоразын силерге брлдинтер болгай, ыңчангай силерин чедип алган улуг депшилерге мекээ чүдөн-даа иле болгаш ону үнелеп болур мен. Силерин чуртунан тургузушкуну

нун калбак фронтунга, бүгү-ле талаларга, ылаңгыя эмергетикти кур-лавыларын болгаш казар байлактарын ажыглаарынга, а ол ышкыш күчүлүг үлөтүрүп тургузарынга болгаш ажыкчы чоннарын амырал-чуртталгазы эки байдалдары болу-рунга алындын кайгамчык улуг депшилерин чедип алган-дыр. Атом-нук энергиянын болгаш ону тайын сорудаларга ажыглаарынга тала-зынга Совет Эвилелинин шытыгар-гай чедипкинерин, а ол ышкыш космоу чакырып аларынга үеини магалып түнелдери ам делегейге калбак сурагым дээрин онзалал демделген турарын канык-даа чу-гулазы чок боор. Совет Эвилелинин акы-дунма улустарынын чедипки-неринге аажок өөрүп турар болгаш оларга сеткилдик ханызын байыр чедирип турар бис, ыңчангай силер-нин чедипкинерин чүгө совет ки-жилерге болгаш силерин чуртунар-га эвес, харын бүгү делегейге соци-ализмдин чагай идеяларды бодатка-тынп тургузушкунуна улуг ажы-дузалыг болур дээринге, бүзүрөр бис.

Эш Тито оон ыңай Югославиянын социалисттик хөгжүдөөнүн дугайы чугаалаан.

Ам бистин улустарынысы дыка эки чурттап турар, олар боттарынын салым-чолунун ээлери болу берген деп, ол онзалал демделген. Дараа-зында чылдарда бүдүрүлгөни улам ийи чүгүлүг үлөтүрүп боттадырар бис, бүдүрүлгө чорудаларын чар-тып болгаш сайыраңгайжылып тур-гаш, күш-ажылдын бүдүрүлгөдүн дыка улуг чергелит улугаттар бис, ыңчангай ылаңгыя бистин ажыкчы

чоннарыныстын амырал-чуртталга-зынын байдаларын улам-на акжидер бис дээринге бүзүрөлдү мен. Бистин бүгү хөгжүдөөнүс Юго-славиянын Коммунисттер эвилели кол рольду ойноп турар, чокта чээ болгаш бодунун сески сьездизинге үзөл-болаларын доу чангыс энтини ол көргүсүпшан, эртен орукту, чедипкинерин болгаш четкестерин ыяк анализдир, экономика болгаш нитиел системанын улам ийи, улам-на шийтирлэг сайыраңгайжы-ларынга, ыңчангай социалисттик нити-елде харылааларын улам ийи бй-жылаарынга үндөйлөп, бистин ке-лир үеде хөгжүдөөнүн улаанын-кынын толоргайлаан.

Делегей байдалына хамаарыштар ораторун демделгезин болза: Деле-гей байдалын чидипкинеринин кол чыдагалаары—импери-алисттик болгаш режисмыл куштерин бодунун үеи эртен колониализм болгаш аске-да тургустарын деле-гейин чамдык черлеринге хевээр ар-тырар дээр орадажышкынына, напчаларын политиктик болгаш эко-номиктик хосталгазынын төгүлүп чорудаларын оларын ара док-тадыр дээр болд чок, ыңчалда-даа кара-кызыл чүткүлдө болуп турар.

Ындыр политиканын эң-не чырыт-кылаңчак чикээ болза АКШ-тын му-руну Вьетнамда чепсектик халдаш-кыны ол болур, мыда улустун хо-с-талгалы шимчээшкенинге уду де-зин дайын чоруп турар-дыр. Оон-би-ле калы хамаарышчы социалисттик чуртту—Вьетнамдын Демократтык Республиказын каш айларын дүргү-зүндө бомбалап келди, ыңчангай

ажык агрессиянын аргазы-биле оон бот аргезин болгаш бүдүн турар чо-рууп үрөп турар-дыр. Социалисттик болгаш блоктарга каттыштык хей-хөй чурттары, а ол ышкыш делегейде демократтык хей-нитинин аажок хөй кезин ындыр политиканын бүрү-шлөп болгаш агрессия үлөтүлгөдөрүн соксаларын негеп, чөптү демжесди чорудуп турар вьетнам улус-биле ап-сеткилин каттыштырып турары че-де чөптү херек-тир.

Доминикан республикаже чокта чагы шериг интервенциясы болгаш Латин Америкада аске-даа болуш-кунуна болза ыңчалда аске-даа аске-даа улустарын салым-хууан шийтирлээр-ринге күшү болгаш ышкышкыны ажылаары чергелит шак ыңдай ар-галарын ажыглап турарын дугайын херечилеп турар-дыр.

Делегейин ийги дайындын салгалып аркан шынгы айтырыл-дар ам-даа туражок, анты үеде Ев-ропада байдал биче экижээ деп эш Тито чугаалаан. Бо дугайын чуга-лаарда, бүгү европей улустарын, ылаңгыя немец милитаризмдин бол-гаш агрессиянын халдашкынынга төгүлө каш улаа таварыш келген улустарын айыл чок чорунга улуг ужу-утоккай герман айтырыл-дар барымдалап турарын ол. Герман айтырышын шийтирлээр Европада туруп турар байдал болгаш ха-рылааларын хүлөп көрүпте үнө-илээр, ангы-ангы нитиел-эконо-мика тургузулуп ийи герман куру-недерин туруп догуннашкынын боттуун хүлөп көрүпте үндөйлөш, харын болдулар аргагы деп санап турар болгаш ол дугайын каш улаа

шутт чугаалап-даа келген бис. Ы-дым болдугу делегейде улам-на эки-билип болгаш дөткөп турар. Европа-да харылааларын чуртуттун-маан байдалындан үнүп аларынны кара чангыс аргазы өртөн улам то-дугай көсүп турар, чүгө дээрге Ба-рын Германияда зайынырак бо-луктер ол байдалы ажылай тыр-тып аларын күзөп турар болгайлар. Ол бөлүктөр боттук байдал болгаш фактылар-биле элдерин күзөвөй турарын, чамдык эске чурттарын, режисмыл бөлүктөринин дөткөм-чиз-биле атомнук чепсекти аларын шуудура орадажып турарын көрүп турар болгай бис. Ону болдубас хе-рек, чүгө дээрге ол чорук Европада болгаш бүгү делегейде тайыннын база айыл чок чоруктун херэниге айымдыг ужурактарыг болур-ийи.

Эртен дайынга аажок каража-лаан бистин ийи чурттарынын улустары европейж улустарын айыл чок чорунга болгаш тайын, бүгү талалыг калы ажылажыла-зынга онза сонугураалыг. Моон-биле холбаштыр бүгү-ле боттук аргези-кинерин, оон иштинде Төл Евро-пада атом чок зонаны тургузар дугайында болгаш Европанын айыл чок чорунун айтырынын талалы-биле конференцияны чымылар дугайында саналы дөткөп турар бис. Ыңчангай, Германиянын Федера-тивтик Республикасында адролт чепсекти канчал-даа тургаш болза бээр дээр орадажышкынынага уду эң-не шийтирлэг демжесик турар бис.

КНО-нун ажыл-чорудулазында кризистин дугайын болгаш ССР-инн база Югославиянын өске-даа

хөй саныг чурттар-биле каш ба-рымдалап болгаш херек кырынга чорудуп турары, аны-бүгү социал системаларыг күрүнелерин тай-бын кыжа-хелбээ догуннашкыны-нын принциптерин дугайын Иосип Броз Тито оон ыңай чугаалаан.

Күзүдүг болгаш күштүг чурт бо-лур Совет Эвилелиннн база Совет Эви-лининн Коммунисттик партиязы — Ленинник партиянын тайыннын бол-гаш тайын кыжа-хелбээ догуннаш-кынын политиказынга улуг са-лымшкынын кирип келгенин бол-гаш кирип турарын эш Тито түн-нелинде чугаалаан. Делегей хары-лааларынга улам улуг чидипкинерин болбайн барган ол фактыны Со-вет чазактын болгаш бүгү совет удурутуганын улуг ачы-хавылазы кылдыр онзалал санап турар мен. Ындыр роль болгаш салымшкын болгаш киж төрөтөгөниин салым-чолу дээш силерин чуртунан улуг харысалганы чүктөп турар ол фа-ктыны кичөөтөгөй алган, бүгү де-гейин депшилериг хей-нитини силерин чуртунардан чөгү-на ха-рын шак ындыр ажыл-чорудуламы манал турар.

Совет Эвилелинин куруне болгаш партия удурутуктары-биле бо хү-нерде болгулаан беседаларыныс кончүг ажыктыг кылдыр санап ту-рар бис. Бистин чугаалажышкы-нарымыс чүрөктүн ханызын бол-гаш ак-кара чок байдалга эртен, оон ачында делегейин чамдык чүгүлө айтырылгарын, а ол ыш-

каш делегейин ажыктын шийтеш-кенин аң таварыш турары ай-тырылгарын талалы-биле чок болгаш нити боталарын кончүг белеп тып алдымыс. Бистин чур-тарымыстын аразында харылаалар-га хамаарыштыр, сөөлү чылдарга ол харылаалар нити арге-ажык-тарга таарыштыр үгүлүч бичүгүн турарын болгаш ийи таланын сет-килдине тааржып түбөрүн онзалал демделеп каарын күзөп ийи мен.

Совет Эвилелинин болгаш Югосла-виянын улустарын аразында найыралдын алдары дээш, Совет Со-циалисттик Республикаларын Эви-линин алдары дээш, бүгү деле-гейге социализмдин болгаш тайын-нын алдары дээш Югославиянын Со-циалисттик Федеративтик Респуб-ликазын Президентинн Иорданер салган.

Эштер А. П. Микоянын болгаш И. Титонун чугааларын азыш час-кашкынына каш-даа улаа үе ки-рип турган.

Совет-Югослав найыралдын ий-тингил бүгү ажи төрөтөгөтө чы-рыктыг келер үе — коммунизм тургузушкунун орун-биле бар чорутур совет болгаш Югослав улус-тарын акы-дунма найыралдын база ап-сеткил каттыштырыламы-нын чырыктылаңчак көргүзүү, со-циалисттик ийи чурттарын улус-тарын тийлештирбес чангыс ажи-ниг көргүзүп болган.

(СЭТА).

Сенектин кыргыкчыларында СЕНЕК—ШЭЭР МАЛДЫН ОРАНЫ

Ындыр чер байдал, оон дугайын чүгө ыңчаар алап, бижип турарып деп айтырп жомчукуну ылаңгыя болдурдулар. Ындыр болганда ботта тодаралыга бээр албан.

Улуг-Хемге шилтеп Талды сы-нынны Уш-Мөрүк таласында агыл чылдар дамырак кара сугат бижип хемчегешти колдунда-ла Арыг-Бачи, Ийи-Тал, Хайыракан бо чер-лерин үндөп чурттагычлары Се-нек деп алап турар. Шынап-ла олар бо каанын шээр малга таарымча-лыг дөтөм олар-белчирин шаңдал тур-ла-а ажыглап, ол үеде хуу ма-лын Сенек бажы сериян чайлагга семирти олардыр турганнар. Ын-чангай сөөлү үеде Улуг-Хем райо-нун «Улуг-Хая» совхозунун Хай-ракан салбырында хамаарыш ту-руп улугаттыр каттыштырган хойжу бригаданын малчынарын хөй ке-зин башка-башка кылдыр Сенек унунда туралап турар. Моңу ба-рымдалап, совхозтун дирекция чери эртен чылдын эгезинде мыда кол кыргыла пунктунун бүдүн де-рилгелит кылдыр түдүп тургусканы таварылга эвес.

Маңда ук салбырга хамаарыш Элевинин, Демир-Сугун (Улуг-Хем-нин ол чарын) база Сенек унунун олардында турар бөдүн болгаш харын дүктүг кыргыза чөгүрү шүп-тү 14000 хойжу дүгүнү шынарын-нын азы-биле үзүп уекеш, олар-нын чаксы кыргылазын электри-биле ажилдар 80 чактыг агрегат-биле чорудар салбырын уду-тукчулары шийтирлээш, чогум кы-тылааны июнь айың баштайгы хүнеринден эгезден. Ам үеде мыда ажилдап турар хойжуларын бол-гаш кыргыкчыларын кол сорудал-ы болза, курунеге чүгө чаксы кыргылазын 32 тонна эки шынар-

лыг «чымчак алыны» дужаагаш, оон хөй орулганы алары болур.

Кыргыла пунктунун бүгү де-рилгези болгаш кыргыкчыларын аш-чөм талалы-биле халырыламы муң-не чөгүр тургустунган. Ыңчал-да-даа бо чүгүлө ажилдын бүдүм-чел талалында кескү чепкестер ба-рын ытывас аргажок. Кыргыла дүргөн темпиги эрттирп болуру-нуң бүгү таарымчалыг байдалары бар түрбөжө, сөөлү хүнерге че-дир-ле ажилдаа чөгүр 80 хачы-нын дөңгүл-де чартык кезин ажы-латтынып, кыргылада хөй кезин үе ажилга дүржүлгө эвээр 39 киж ажилдап турар. Оларын хөй нуруузу аалдарын кээп турар болгаш, эртен ол кижилери Хай-ракан суурдан чангыс машинага ийи улаа дажылап турла-ла хүн орайтап, ажил колдунда 10 шак үезинде эгелеп турган. Моңу ула-мын кыргылазын темпиз оо-жум болуп, хүнде хөй-ле дээр 350—400 хөй кыргыттын, кы-ргыттын хойларын чүдүлдөш чамдыкта доослап баар таварыл-галар турган. Оон ыңай, бо ажилы организастыг чорударына бир шап-тыс ужураштырп турар чүе болза, Эжем, Демир-Сугун малчынары хөй кыргыс пунктга хойларын ба-ры ийи хүнүн дүгүнүзү сүрүп өккөп, кыргызып турар.

Малды оларалдын семиртирин бүдүзүндө бо ажилы шак мын-чаар хөй шүтүлдүг, организаст чок чорудуп турарына чүгө хөм ол чарынын малчынары эвес, а өске-даа малчынар хондулап туралар. Шы-нап-ла бо дээр чөптүг херек-тир. Хоюн Сенек унунда оларалды тур чамдык малчынарын хойла-рын хөй кезин нарын дүктүг бол-

ганында оларын кыргылазы арай соодалаттынп турар. Ыңчангай олар чайлагаш кээр дээрге хойлары кыргыттынмаан, ам олар черлеринден олар солуп кээр дээр-ге Сенектин мырыял бажыга че-дир хөй кодан мал бар. Оон ыңай кыргылада хөм ол чарынын кээп турар хойлар эртен, кээр база-ла Сенек унун ояттар болгай. Ынчан-гай хойларын дүгүнү шынарын азы-биле тускайлап үзүп турла-ла бир малчынын хойлары өскөни-ге каттыжар чыгап, сугат, оят та-лазы-биле чегей турары ол.

Ажилдын шак мындыр организаст чок болганын салбыр кыргыза чөгүрү бүгү хойларын чүгө 3400 кирезин кыргып алган. Оон алдын-ган дүктүн 3 тонназы курунеге ду-жааттынган. Бо фактыны алгаш көр-гө, салбырын бүгү хойларын чар-тык кезин безин кыргыттынмаан-дыр. Ам үеде мал ажилында хүнүн чүгүлө айтыры болза, хойнун ни-ти кыргылазын чөгүр үеде эртти-геш, малдын чайгы семиртилгезин, чайлагашкынын хандыры болур. Ынчангай совхозтун-даа салбыр-нын-даа удурутукчулары кыргылада бүгү-ле шаптыктыг чүдүлери да-рый чайлап, ылаңгыя бо ажилы кылып турар кижилер биде ажилы эе организастары негетини по-турар.

Амгы үеде республиканын ажил-агылдарында хөй кыргылазы кол-дунда төнөр чыгап, чээ кампания-сиген кезинде эгелеп турар бол-гай. Ынчангай мал ажилын удурутукту бүзүрү, мыда ажилдап турар кижилер бо талалы өөрөнип көөрү чүгүлө.

В. МОЛЬБИ,
(«Шынык» тускай көр.)

Улуг-Хем районун «Улуг-Хая» совхозунун Хайыракан салбырын хойжуларын ортузунга чаш мал өстүрүшүн талалы-биле калбарган соци-алисттик чарышка бириг чери хойжу Ондар Бам-жык эвээр.

Ол төрүр 100 хойга онааштыр 95 хураган алыр хүлээгезин амыр куудуп, 98 хураганы

менди доруктурган. Бир хойдан 2,5 кг дук алыр хүлээгезин база амыр куудуригези малын бич-жы бузурелит. Күсү агарлаашкынын санаваска чүгө чаксы кыргылада безин бир хойдан-на 2 кг дүктү ол ап турар.

ЧУРУКТА: О. Баджым хойларын өртөнгө

КОМПЛЕКСИЛИГ БРИГАДА

руур кино, автолавка калы чоруп турар. Бригаданын киржикчилери малчынарга бөлүк азы-биле барып, аңаа лекция, беседаны номчуп, кино-чүрү көргүзүп, чү-гула хергелдиз бараанарын чедир-чедир, чоран черлеринге, мыда малчынарга боттук дузаны көр-гүзүп чорур. Бригада баштайгы маршрутка 11 кезек чеге бол-дун программанын малчынарга сонургадып көргүскөн. Нитиин-

биле 438 малчынарга концерт көргүзүп, лекция, беседаларын кылып, кино-чүрүк көргүзүп, хөй хергелдиз бараанарын сады-лаан.

Бригаданын концерт програм-маны байлак болгаш белеткел аки болган. Концерттик киржикчи-лери 15 киж. Ойнакчылар Ми-чээ Оймаа, Сотта Эжен-оол, Т. Чомбурук оларын куустекен но-мерлерин көргүзүп сонургап

көргөн. Самдаа Мадыр-оол тыва ырларын аялгалары-биле ыраа-жыларын аки үдөп, номерлерин куудуп турар. Малчынарга де-легей байдалын дугайында, СЭКП Тыва обкомунун 5-ки пле-нумунун шийтирин районда кан-чаар куудуп турарын дугайында лекция болган, райондун киж ажилгезинин эччил Михаил Дирчин сүт-бараан ферма-ларын арыт-шеверин сагырынын болгаш аны-бүрү аарылардан канчаар камгалаарын талалы-биле лекция, беседаларын түс-түс черлерге кылган. Агитбригаданын киржикчилери фермаларга, бри-гадаларга агитхуудустарын, көргү-өтү самбыраларын кылып чорур.

С. МААДЫ.

Хоочун малчын

Бистин «Май 1» кээр ажил-агы артелинде Федор Байр-Белекти та-нывас, ону билбес киж чок. Ол 1949 чылдан бээр-ле ажилда келген, кол-хотун тургузушкуну бирөөн. Эш Байр-Белек бо үенин дүргүзүл-дүргүлү мал ажилына ажилдап келген, 1964 чылда Кусту-Кежит сүт-бараан фермазын үчүтчи турла, оон фермазы районга муракчы ферма турган.

1965 чылдын февралда ыраккы Узуу фермазынын ажылы куудуу деңгеледе турарын көрөш, колхоз баштар чери фермазын эргелек-тин солзаш, оон орунга Байр-Белек-ти томуйлаан. Ферманы хүдүлү ап турла, мал чөм чедипшес, ситен, си-лос эвээр турган. Бар мал чөмүн малдын баш санына хуваап көрө-гө чедипшес боорга, кужу шымырак мал-дары оларалды турган.

Оон дүржүлгалы кызымаккай күш-ажылын көргөш, колхоз баштаар чери ону өрөктүг чүдүр-биле шап-наан, Колхотун Хүндүлүл самбыра-зында оон адын база кириген.

Ч. ХАНДЫ.

Току район.

А. ЛЕПЕШКИН.

ПРОПАГАНДИСТ

Пропагандист болуру — коммунист кижиге эң-не хүндүлүг бо-гаш харысалгалыг даалгалаарын бирээш. Борис Семенович Неча-евке политбюро ажылы удурут дугайында даалганы сес чыл мурунда-ла, ол Талды райоңга ажилдап турган үезинде, партия организастары бузурээр, ол даалганы өөрүшкү болгаш чүткүл-биле куудуп кирипкен.

Эртен өөрөдөлгө чылдында пропаганда-инженер республика-нын ыш ажил-агы болгаш ыш камгала эргелегинде тургус-туган тодаргай экономиканын болгунун удурут турган. Өөрөдөл-генин чедипкинерин болуру, марксизм-ленинизм ханы өөрөнир-ге дынакчыларын сонугуларын бедилер дээш эң Нечаев кичээл-дерге хынамчалыг белеткен, пропагандаист мергежалин бедиле-ринге, муракчыларын дүржүлгалын өөрөнирине хөй үе-шакты чар-гылап турар.

Бн өөрөдөлгө чыл организастыг эртен болгаш чогуур түнел-ди берген деп пропагандаист чугаалап турар. Болгунун бүгү 16 дынакчы чээ программада көрдүгүн чүгүлө айтырыларын улуг сонугураалык-биле өөрөнип келген болгаш көдөз ажил-агыны хөгжү-дөр талалы-биле СЭКП ТК-нын март Пленумунун ажилдап кылган хемчегелерин ханы өөрөнгө, ышты кезерини база арга-арыгы катал тургузарын муракчы арга-дүржүлгаларын эвээр эвеси шийтээш алганнар.

Өөрөдөлгө чылдын аргузунда дынакчылар кичээлге чөптүг чылдаган чок келбей баар таварылга турбан. Оңза чылдаган болган таварылгада кичээлде организастыг, дүржүлгал аргаар сонугураалык, үсөйи эрттирп турган. Чамдык пропагандаист дынакчылар кичээл үзөп деп болгачок-ла хонугаа чыгар. Ынчаарга кижилерин өөрөдөлгө илелкейли хөй нуруузунда пропаган-даист бодунда хамаарыш болгай: теманы билдинтир тайылбыр-лаары, чугаалажышкынынын ыш организастары, теманы бу-дургуле, амыралдык холбары дээш хөй белеткелдерин кылыр болган оон-даа өске.

Борис Семенович кичээлдерин канчаар эрттирп турарыг? Баш-тын 15—20 минутада эртен кичээлге өөрөнгө теманын кол ай-тырыларын беседалажышкынын аргазы-биле каталтаар. Ынчан пропагандаист дынакчылардан нөмдө бижээш ышкыш шөкүлдөп чугааларын эвес, а бодунун биле алгын-биле, амыралдык холбаштыр бодунун чугаалы-биле тайылбырларын негеп турар. Бир эвес дынакчы чедир тайылбырлаан, чамдыкта чазыкын-даа бол-за, ону үе шааа бербес, а өске дынакчылардан айтырып, боду-нун мерген аргазы-биле чугаалааш, оон чазыканын азы чедир та-йылбырлаан чүдүн билдиндирип бээр. Ынчаар, дынакчынын чуга-алымын оокум диннааш, өскөлөр немедип чазымырлааш, артка-нын боду түнөп бээр дынакчыга черле таарымчалыг. Пропаган-даист бодунун алалары-биле, билери-биле дынакчыны сүрдөп бер-бей, үе кирбей, өскөлөргө немедип тургаш тайылбырлап бээр, кичээлдер солуп эртер, дынакчылар илелкейли болуп, чүсөни шын марксизмшкынына илээр, а чедир билбээн киж оон эки түнелди кылыр.

Дараазында чээ темаже кирер. Пропагандаист чым алган ма-териалына, дузалаа литератураларга, көргүзүп материалдарга үн-дөйлөш тургузуп алган контекстинге дагылаш, делегергей план аргаар тайылбырын эгелээр. Тайылбыр беседла хостуг, бөдүн ала аргаар кыргыла болуп турар болгаш пропагандаист-биле дынакчылар аразында харылаалыг. Дынакчыларын илелкейли көдүрүп, со-нуургадып төлөөсө, чамдык айтырыларын оларга чугаалааш, хе-рек кырында чөккөтөр-биле немедип турар. Беседанын ындыр илел-кейли хейри бүгү бөдүктү илелкейлидип, сонугурадып, айтырым-ны утказын ханы болдарычче албалаттар.

Кичээлде ындыр солуп болгаш дөткөп кылдыр пропагандаист-тин хөй күш база хынамчалыг белеткел негеттир.

Кичээл бүзүрүп мурунда ийи-үш, чамдыкта оон-даа хөй кээр белеткел кылдырыга үер. Чүгө ийи-бир шак иштинде өрө-дөлгө материалдарын чүгүрү көрүп алгыр, бүгү чүе беле болуп дээр чамдык пропагандаисттерин чугаалыга бүзүрп шыдаас меи-деп, эш Нечаев чугаалаар.—Мен бодарыма ындыр чадарла-ла белеткел деп алаар чүе пропагандаист-даа, дынакчыларга-даа аажык бербес, оон чайлааны дээр — деп, ол шын түнел кылдып турар.

Чээ материалда чугаалаан сөөлүндө, бөдүн хүнүн чүгүлө айтырыларын чугаалаар. Ол дээрге аңаа-ла информациялар, солун материалдары эвес, а хүнүн чүгүлө айтырын толоралды, тайылбырлап турар солун-даа, ажитыг-даа чугаалажышкын. Ын-дыр беседла дынакчыларын ном, солун номчурун системалыг чүткүлдүп хөгжүдүп, хүнүн чүгүлө болушкунунын доктамаа хайгаарына чамчыктар.

Эртен өөрөдөлгө чылдын программасы 12 улуг темаларыг болганында, хөй үе негээр, шыгымы ажил негээр болгашок, Борис